

PODSUMOWANIE
STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
dla
UPROSZCZONEGO PLANU URZĄDZENIA LASU
na lata 2026-2035
DLA GMIN ZŁAWIEŚ WIELKA:
- UPUL dla obrębów ewidencyjnych: Gutowo, Łążyn,
Rzęczkowo, Zławieś Wielka, Skłudzewo.
- ISL dla obrębów ewidencyjnych: Cichoradz, Siemoń,
Zławieś Mała

Warszawa, 2025

Spis treści:

1.	Wstęp.....	4
2.	Podstawa prawna	4
3.	Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	5
4.	Udział Społeczeństwa.....	7
5.	Opinie właściwych organów	8
6.	Wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeśli zostały przeprowadzone	9
7.	Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.....	9

1. Wstęp

Na podstawie umowy nr OR.273.30.2025 z dnia 27.01.2025 r., zawartej pomiędzy:
firmą TAXUS UL Sp. z o.o. przy ul. Ochockiej 14 w Warszawie,
a Powiatem Toruńskim z siedzibą przy ul. Towarowa 4-6, 87-100 Toruń,
obejmującej m.in.:

„Sporządzanie Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu oraz Inwentaryzacji Stanu Lasu na lata 2026-2035 dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych, położonych na terenie gminy Zławieś Wielka”

W trakcie prac nad projektem uproszczonego planu urządzenia lasu wykonano analizę konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ). Z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Bydgoszczy uzgodniono stopień i zakres szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu gminy Zławieś Wielka.

Po sporządzeniu niezbędnej dokumentacji, wystąpiono o zaopiniowanie projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych w gminie Zławieś Wielka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Uproszczone plany urządzenia lasu złożono również we właściwym miejscowo Nadleśnictwie Toruń, w celu zaopiniowania oraz poddano procedurze konsultacji społecznych w Urzędzie gminy Zławieś Wielka.

Do projektu przedmiotowej dokumentacji, w przewidzianym ustawowo czasie na składanie wniosków i zastrzeżeń (Ustawa o lasach (Dz. U. nr 2025 poz. 567)), wpłynęły wnioski właścicieli gruntów, które poddano indywidualnym analizom.

Po uzyskaniu opinii Nadleśnictw, a także naniesieniu koniecznych zmian przez Wykonawcę, Starosta Toruński zatwierdził przedmiotowe uproszczone plany urządzenia lasu.

2. Podstawa prawna

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią:

- dyrektywa 2001/42/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny oddziaływania pewnych planów i programów na środowisko,
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), zwana dalej „Ustawą OOS”.

W myśl art. 3 ust. 1 pkt. 14 ustawy OOS, strategiczna ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmującego w szczególności: uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Wykonanie prognozy oddziaływania uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko wynika bezpośrednio z art. 46 ustawy OOS. Przeczytać tam można m.in., że: „Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: (...) planów lub programów (...), których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.”

Prognoza jako jeden z elementów strategicznej oceny oddziaływania stanowi analizę potencjalnego wpływu zapisów projektowanego planu na elementy środowiska naturalnego, w szczególności na stan zachowania gatunków grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną prawną

oraz na stan zachowania siedlisk przyrodniczych wymienionych jako cenne z punktu widzenia Unii Europejskiej i wymienione w załącznikach dyrektywy Rady 2009/147/WE oraz dyrektywy 92/43/EEG. Ponadto, prognoza dąży także do ustalenia czy zapisy projektowanych uproszczonych planów urządzenia lasu mogą naruszać w jakikolwiek sposób wymogi dyrektywy Rady 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu. Konieczność sporządzenia ocenianych w prognozie projektów uproszczonych planów urządzenia lasu wynika z Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz. U. z 2025 r., poz. 567).

3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Opracowaniem uproszczonego planu urządzenia lasu, położonych na terenie Gminy Zławieś Wielka, objęte zostały grunty o łącznej powierzchni ok. **513,9707 ha**.

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (Zielony i Kliczkowska (2010)), przedmiotowe obręby położone są w zasięgu Krainy III - Wielkopolsko-Pomorskiej i Mezuregionu 12 - Pojezierza Chełmiński oraz 19 - Kotliny Toruńsko-Płockiej. Dla terenu przedmiotowych obrębów ewidencyjnych średni wiek drzewostanów na analizowanych gruntach objętych opracowaniem UPUL wynosi 56 lat. Na obszarze analizowanego terenu dominują siedliska świeże, czyli o umiarkowanej wilgotności, z przewagą udziałową borów nad lasami. Największym udziałowo TSL jest: LMŚW – las mieszany świeży, stanowiący 41,32%. Drugim, co do udziału TSL jest BMŚW – bór mieszany świeży, stanowiący 21,04%. Kolejno BŚW – bór świeży, stanowiący 17,93% oraz LŚW – stanowiący 13,49%.

Drzewostany objęte opracowaniem UPUL, ze względu na występowanie żyźniejszych siedlisk leśnych, wykazują pewne zróżnicowanie pod względem bogactwa gatunkowego. Nie stwierdzono znaczących gospodarczo szkód od patogenów grzybowych. Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę płową (zgryzanie, spalowanie) mogą występować głównie w drzewostanach młodszych klas wieku (uprawy, młodniki), ze względu jednak na niewielkie powierzchnie uszkodzeń, zagrożenie od zwierzyny płowej w lasach własności prywatnej w granicach administracyjnych gminy objętej przedmiotowymi planami jest nieznaczne. Ogólny stan sanitarny lasów jest zadowalający.

Oddziaływanie na obszary chronione:

Analizowane użytki leśne znajdują się w Obszarze Chronionego Krajobrazu w Gminie Zławieś Wielka.

Obszary chronionego krajobrazu są mało restrykcyjną formą ochrony przyrody, nastawioną głównie na działalność rekreacyjną. Obszary te obejmując cenne z przyrodniczego punktu widzenia tereny, pełnią rolę ekologicznego łącznika pomiędzy wszystkimi formami ochrony przyrody, układając się w rezultacie w system obszarów chronionych.

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej** – Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XII/267/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Kotliny Toruńskiej (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 7361). Obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar zajmuje powierzchnię 11951,4000 ha i swoim zasięgiem obejmuje w 61% teren gminy Zławieś Wielka, a pozostała jego część położona jest na terenach gmin: Łubianka i Łysomice oraz miasta Torunia. Obszar charakteryzuje się dużym pokryciem lasami - około 56%.

Ustalenia ogólne:

Na terenach leśnych własności prywatnej, wchodzących w skład obszarowych form ochrony przyrody, nie planuje się działań gospodarczych mogących znacząco negatywnie wpłynąć na ustanowione cele ochrony oraz obecny stan ekosystemów obszarów chronionych. Wytyczne do planowanych działań, oparte są o model trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Wykonanie działań z zakresu gospodarki leśnej, zaprojektowanych w UPUL nie będzie w istotny sposób ingerować w cele ochrony sformułowane dla obszarów chronionych. Utrzymanie trwałych ekosystemów leśnych o znacznej różnorodności, sprzyjać będzie występowaniu dziko żyjących zwierząt, co przyczyni się do realizacji szczegółowych celów sformułowanych, w zakresie ochrony zwierząt.

Zapisy planu dotyczące pozostawiania martwego drewna, drzew dziuplastych oraz kęp ekologicznych spełnią wymóg sprzyjania zróżnicowaniu biologicznemu w kompleksach objętych dokumentacją UPUL, a zapisy o konieczności wykonywania zabiegów poza okresem lęgowym ptaków oraz o konieczności przeprowadzania wizji terenowej przed przystąpieniem do prac leśnych, pozwolą zachować neutralny wpływ na ptaki oraz inne zwierzęta.

Projektowane zabiegi dotyczą przede wszystkim terenów leśnych, mają one zróżnicowany charakter wynikający z potrzeb hodowlanych. Zasięg działań przewidzianych w UPUL i ich realizacja nie mają charakteru rozległego i dalekosiężnego. Wszelkie zaplanowane zabiegi dotyczą jedynie wydzieleń objętych opracowaniem, nie wpływają na działania prowadzone na terenach sąsiadujących lub pozostających w nieznaczącej odległości, a tym samym na znajdujące się na tych terenach zwierzęta, w szczególności potencjalne zwierzęta chronione. Projektowane działania i zabiegi nie będą zatem generowały potencjalnie negatywnych skutków ich realizacji w ujęciu średnioterminowym i długoterminowym w odniesieniu do zwierząt, w tym także gatunków chronionych, zlokalizowanych w sąsiedztwie gruntów leśnych objętych opracowaniem UPUL. W ujęciu krótkoterminowym *potencjalnie* negatywne oddziaływanie zapisanych w UPUL zabiegów dotyczyć będzie jedynie prac z zakresu pielęgnacji lasu i pozyskania drewna i opierać się będzie na wzmożonej i intensywnej penetracji lasu w czasie ich wykonywania, co może potencjalnie powodować przede wszystkim czasowe płoszenie zwierząt z ich miejsc bytowania.

W trakcie prac taksacyjnych nie zainwentaryzowano obecności czy śladów bytowania gatunków ptaków cennych przyrodniczo, mających szczególne znaczenie dla wspólnoty. Jako główne działania ochronne wymieniane są te mające na celu utrzymanie aktualnej mozaiki biotopowej oraz siedlisk gatunków, właściwego stanu siedlisk lęgowych i żerowiskowych. Dla wszystkich chronionych gatunków celem jest utrzymanie warunków bytowania i ochrony.

Dokumentacja urzędzeniowa nie przewiduje zalesień na obszarach łąk czy pastwisk, na pozostałych obszarach jej zapisy przyczynią się do utrzymania siedlisk oraz mozaiki biotopowej w trwałej formie, nie kolidując w przyszłości z działaniami ochronnymi.

Analizując wpływ realizacji zapisów UPUL na elementy środowiska stwierdzono co następuje:

- Zaplanowane w UPUL zabiegi wpłyną pozytywnie na zachowanie stanu siedlisk leśnych, minimalizując stopień ich przekształcania oraz wymierania stanowiących o bioróżnorodności gatunków. Ryzyko zmniejszenia różnorodności biologicznej może wystąpić jedynie w przypadku nieprzestrzegania zawartych w UPUL zaleceń.
- Realizacja zapisów UPUL w odniesieniu do ludzi, zarówno w krótko- jak i długookresowym wymiarze przyniesie pozytywne skutki zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym.

- Zaplanowane działania i zabiegi nie będą generowały potencjalnie negatywnych skutków w odniesieniu do roślin, w tym także gatunków chronionych, zlokalizowanych na gruntach leśnych objętych UPUL. Oddziaływanie zapisów dokumentacji na rośliny runa występujące na terenie objętym opracowaniem oceniono jako neutralne.
- Zaplanowane działania i zabiegi nie będą generowały trwale negatywnych skutków w odniesieniu do zwierząt, w tym także gatunków chronionych, bytujących na gruntach leśnych objętych UPUL. Oddziaływanie zapisów dokumentacji na zwierzęta występujące na terenie objętym opracowaniem oceniono jako neutralne.
- W UPUL nie zaplanowano działań znacząco wpływających na stan zasobów wodnych. Zabiegi pielęgnacyjne nie wpłyną negatywnie na zdolność retencyjną drzewostanów. Wpływ realizacji zapisów UPUL na wodę jest zatem znikomy i pomijalny, a skutki realizacji zadań wynikających z UPUL mają charakter neutralny.
- Wpływ zabiegów zapisanych w projekcie planu na powietrze należy uznać za nieznaczący.
- Przy zastosowaniu odpowiednich technik pozyskania i transportu drewna, w perspektywie długoterminowej, realizacja zapisów UPUL będzie miała pozytywny wpływ na utrzymanie pokrywy roślinnej, co z kolei sprzyjać będzie zachowaniu naturalnej pokrywy glebowej zabezpieczając ją przed erozją.
- Realizacja zapisów UPUL stwarza możliwość kształtowania strefy przejściowej między lasem a terenem otwartym, co korzystnie wpłynie na zachowanie dotychczasowego krajobrazu.
- Oddziaływanie UPUL na klimat można określić jako nieznaczące i niezauważalne.
- Realizacja zapisów UPUL nie wpływa bezpośrednio lub pośrednio na zabytki i dobra kultury zlokalizowane w sąsiedztwie drzewostanów objętych opracowaniem. Skutki realizacji zaplanowanych wskazań gospodarczych na zabytki i dobra kultury materialnej będą miały charakter neutralny.

Usystematyzowana gospodarka leśna wraz z zaprojektowanymi wskazaniem gospodarczymi wpłynie pozytywnie na stan lasów i ich trwanie w przyszłości. Z tego względu wpływ realizacji zabiegów zapisanych w UPUL oceniono na potencjalnie pozytywny.

Projekt przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu nie zawiera przedsięwzięć stanowiących zamierzenia inwestycyjne, nie ingeruje w sposób wykorzystania terenu lub jego przekształcenie. Zadania zawarte w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu sprecyzowane zostały tak, aby oparta o nie wielofunkcyjna i trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty. Działalność kształtująca i wykorzystująca lasy ma przebiegać w taki sposób i w takim tempie, by zachować ich bogactwo, różnorodność biologiczną, żywotność, potencjał regeneracyjny, wysoką produktywność, przy jednoczesnym wypełnianiu wszystkich funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomach: lokalnym, narodowym i globalnym. Z powyższych względów, dla uproszczonego planu urządzenia lasu, który został poddany analizie i ocenie w prognozie nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych.

4. *Udział Społeczeństwa*

Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu został wyłożony do publicznego wglądu na okres 90 dni w siedzibie odpowiedniego terytorialnie urzędu:

- Urząd Gminy Zławieś Wielka, ul. Handlowa 7, 87-134 Zławieś Wielka, w dniach od 26 maja 2025 r. do 26 sierpnia 2025 r.;

Zgodnie z art. 21 ust. 4, 5 ustawy o lasach z dn. 28 września 1991 r. (Dz. U. z 2025 r., poz. 567) właściciele lasów mogli w terminie 30 dni wnieść zastrzeżenia i wnioski do projektu.

W trakcie wyłożenia dokumentacji wpłynęły zastrzeżenia i wnioski, które zostały przeanalizowane i opatrzone indywidualną decyzją o uznaniu lub nieuznaniu wniesionych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do wydanej decyzji.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko została wyłożona do publicznego wglądu na okres 50 dni w siedzibie Starostwa Powiatowego:

- Starostwo Powiatowe w Toruniu, ul. ul. Towarowa 4-6, 87-100 Toruń.

W trakcie wyłożenia nie wpłynęły wnioski i uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko dla gminy Zławieś Wielka.

5. *Opinie właściwych organów*

W trakcie opracowywania projektów uproszczonych planów urządzenia lasów na terenie Gminy Zławieś Wielka, w związku z procedurą przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, organ opracowujący dokumentację uzgodnił z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uproszczonego planu urządzenia lasu, dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, położonych na terenie gminy Zławieś Wielka dla obrębów ewidencyjnych: Gutowo, Łążyn, Rzęczkowo, Zławieś Wielka, Skłudzewo oraz inwentaryzacji stanu lasu dla miejscowości : Cichoradz, Siemoń, Zławieś Mała..

Prognoza oddziaływania na środowisko Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych, położonych na terenie gminy Zławieś Wielka, jest zgodna z zakresem do prognozy uzgodnionym z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 19 maja 2025 r. nr WOP.611.13.2025.FM.

Zgodnie z ustaleniami wynikającymi z przyjętego zakresu i stopnia szczegółowości wykonano prognozę oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego planu, a następnie wysłano do zaopiniowania projekt uproszczonego planu urządzenia lasu lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do ww. organów opiniujących.

Kujawsko - Pomorski Państwowy Inspektor Sanitarny pismem nr NNZ.9022.4.41.2025 z dnia 09 maja 2025 r. odstąpienia od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Dokumentacji Urządzeniowej lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych na okres 1 stycznia 2026 r. – 31 grudnia 2035 r. położonych na terenie Gminy Zławieś Wielka.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 27 maja 2025 r., znak: WOP.611.17.2025.FM, po przeanalizowaniu projektu UPUL i prognozy oddziaływania na środowisko, zaopiniował pozytywnie Projekt Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu na okres 01.01.2026 – 31.12.2035., dla lasów należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych na terenie gminy Zławieś Wielka dla obrębów ewidencyjnych Gutowo, Łążyn, Rzęczkowo, Zławieś Wielka, Skłudzewo oraz inwentaryzacji stanu lasu dla miejscowości : Cichoradz, Siemoń, Zławieś Mała..

Uproszczony plan urządzenia lasu został również **pozytywnie zaopiniowany przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Toruń, pismo nr ZG.750.10.2025 z dnia 11 czerwca 2025 r.**

6. Wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeśli zostały przeprowadzone

Ze względu na położenie geograficzne Gminy Zławieś Wielka nie występuje możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

7. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Uproszczony plan urządzenia lasu, dla lasów niestanowiących własności skarbu państwa położonych na terenie Powiatu Toruńskiego nie spowoduje znaczącego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000, realizacja zapisów uproszczonych planów urządzenia lasu nie wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną i nie spowoduje znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym elementy przyrodnicze, siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt.

Analiza skutków realizacji postanowień projektu planu powinna być przeprowadzana w wyniku kompleksowej kontroli na koniec okresu obowiązywania planu, po 10 latach, a jej wyniki przesłane do RDOŚ. Kontrola kompleksowa powinna dotyczyć prawidłowości wykonywania zapisów planu, obejmować jak najszerszy zakres, między innymi:

- analizę rębni zapisanych w UPUL w odniesieniu do wykonywanych rodzajów rębni,
- analizę składów gatunkowych zapisanych w UPUL w odniesieniu do gatunków drzew wprowadzanych w odnowieniach,
- kontrolę terminu zabiegów zapisanych w UPUL lub prognozie w odniesieniu do wykonania ich w konkretnym drzewostanie,
- zmiany powierzchni lasów według pełnionych funkcji i kategorii użytkowania,
- zestawienia pozyskania drewna w wymiarze powierzchniowym według sposobu zagospodarowania,
- zestawienie powierzchni lasu pod kątem kategorii zabiegu.

Oprócz analizy działań z zakresu gospodarki leśnej, ocena powinna zawierać również informacje o ewaluacji środowiska przyrodniczego obszarów leśnych.